

CSIKSZEREDA

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.
Elsőfolyó Ár: Egész évre 9 kor. Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.

Feladv. szerkesztő:
Dr. Nagy Béni,
úgyvöl.

Nyitóléri cikkeik soronként 30 fillérről küldetnek.
Egyes lap ára 20 fillér.
Hirdetési díjak a legelőzőben számoltak.

Az agyagfalvi emlék.

A székelyudvarhelyiek elhatározták volt, hogy az agyagfalvi réten, hol 1506-ban megszerkesztették a „Konstitúciót”, a hol 1848-ban mintegy 60 ezer székelynek hangzott el a magyar alkotmányra lett. esküje s a melyet „Székelyek Rákosmezőjének” is neveznek, közadakozás folytán Székely-emléket emelnek. Ez tehát nem egy vármegye közönségének ügye, mint volt annak idején nekünk a Csik-Madéfalván elhullott vértanúk emléke, hanem az egész székelyföldé, mely egy méltó emlék felállítására által dicső multját gloriifikálná. Kíváncsisággal vártuk tehát mi is az eredményt s most azonban azt kell hallanunk a „Székely Udvarhely” című lap útján, hogy bizony az „ügy lassan döcög előre”

Nem vártuk, nem hittük azt a véget, hisz utóvégre is ez esetben egy viharos, de lényes és nagy-szerű mult örök emlékezetének megtestesítéséről van szó, most azonban már elhisszük, sőt ha nem hallanók a panaszos szót, úgy is teljesen meg volnánk győződve,

hogy úgy van, mert a mai koldus viszonyaink közepette nem is lehet másképp.

A hazafiság tüze csak ott lobog, a nemzeti érzések kultusza csak ott tenyész, hol a nép boldog és megelégedett. Mír pedig nálunk és általában a Székelyföldön mindenütt általános a panasz, hogy nincs kereset, nincs pénz, nincs élelem és ez a panasz egyaránt hangzik egy a földművelő mint a kereskedő és iparos szá-jából, sőt még a hivatalnokai osztály is a megélhetés nehézségeiről beszél. A csekély hitel túlzott mértékben van már igénybe véve, a jövedelem meg a kamatokat sem fedezi. Az adó sok és nagy, úgy a köz, mint a birtok terhei hihetetlen arányban szaporodtak.

Hogy lehessen ma az ingyenes adakozást várni és remélni tehát, mikor az adakozó is adománya szorult; ma, mikor egy pótyog az adóintés, mint ószszel a sárguló levél; az adó és más fajta végrehajtók házról-házra járnak, sőt hogy ezt a teendőjüket elláthassák, számukat szaporítani kellett. Ez az utóbbi az egyetlen társadalmi elem, mely nem panaszodik.

Ily körülmények között tehát nem csoda, ha a „Székely-emlék” ügye kátyuba jutott. Sovány, kiesztett talajon legjobb esetben csak fellobbanhat egyszer-mászor a hazafiság tüze, de állandóságot nem remélhetni; az éhes nép nem törődik multjával, hanem míg a jelen feletté panaszol, a jövő felé győtrődő aggodalommal néz, s ősei emléke legtovább lidércszényként kíséri, emlékeztetvén arra, hogy jobb idők is voltak valaha. A röghöz való rendithetlen ragaszkodás lúncza lassanként elnyövédik s könnyen alkuszik meg azzal az elvvel: ubi bene, ibi patria.

Ezekkel a soranakkal korántsem akarunk a „Székely-emlék” létesítése ellen beszélni, sőt inkább felhívjuk olvasóinkat, hogy ki-ki a maga módja szerint járjon hozzá az ez idő szerint egyetlen nagyobb szabású munkát igénylő székely emlék létesítéséhez.

Mi inkább csak azt akartuk következtetésképpen levonni, hogy nem önmagunkban, hanem teljesen rajtuk kívül eső körülményekben fekszik annak oka, hogy többé nem vagyunk képesek nagyot, szépet és nemeset csinálni, mint őse-

„CSIKSZEREDA” TÁRCZAJA.

A szél regéje.

Hull a fák levele... zokog az őszi szél
Hallgatva... hallgatom, hogy mit zúg és beszél
Régem volt már, a mit most beszéltek, regém...
Azóta zokogok mindig busan, mélyen.

Azóta mindennap ide látogatok,
Itt hagyom könnyeim, aztán tovább szállok.
Megasugom virágnak, madárnak, mindennek.
Mi okozta a nagy bánatot szívemnek.

Verőfényes napon, nyári délutánon
Itt voltam e kedves, e regényes tájon...
Virított a virág, turbékolat a galamb
Kis csalogány szólott a ligetben alant.

Itt a fenyők alatt állt egy szép ifjú pár
Elmúlt azóta egy néhány ezertendő már.
Mint két rózenbimbó olyan szépnek voltak
Egymásnak szorolnes szavakat suttogtak.

Megeskózták egymást, megeskódték rája,
Hogy soha egyik sem lesz másnak a parja.
On susogtam köztök, hallgattam szavukat
Mégfogadtam azt is, kisereim nyomukat.

Késertem... A lányka hasztalan várt másnap
Kedvesére... Az meg mondogatta másnak
Szorolnes szavát, mint a meghozarka
A mely szerte csapong virágról virágra.

A hü lány heradt és már nemskára
Ráhulltak a rögök a koporsójára.

Hull a fák levele... Zokog az őszi szél.
Fájdalommal zokog... s többé már nem regél.
(Cs. G.)

Bál teremben.

Felzibungo, hangos, úri bálteremben
Suhogó selyemben lejt a szöke lány.
Körüllötte aggott, ifjú nőrészek ülnek
Édesen mosolyog, nevet valahány.

Czifra aracsok, meg ezizomázott utólk
Fülvárolnak egyre, egyre lázason;
A beszéd fonala hü szerelem s ábránd
Míg új dal születik a nyót hurokon.

Az izzó teremben hü verseny járja
A versenynek tárgya ifjú női szív.
Párgo, pezsgó tánczon, méz édes beszéden
Mennyi férfi kebel hévvel össze vív.

Van temérdek penge, gögje, szép ruhája
Mit is kerget emel ez a rut világ.
Meghalt már az eszmény, vásári szívekkel
Felkacagva vigam, egyre tiporják.

Mig így foly az élet s elyvel, üdvövel, kéjjel
Minden parányi hely telis-tele van,
Hátfér ruhában egy ezjensim leányka
A fényes padlókban halkán átosan.

Nincs hü káprázat, nem kíséri nyomát
Az aludvarlóknek számító raja.
Alig virrad hajnal s tiszta életére
Leborul lányagsága édes alkotnya.

Röpke évek jönnek, eltűnnek mint álom
Zajlanak a bálók egyre bál után.
Az új szemű lányok, ha pendül a nóta
Piros pezsgás arca boldog gardemán.

Felzibungo, hangos, úri bálteremben
Évek multával is lejt a szöke lány.
Körüllötte aggott, ifjú nőrészek ülnek
Mosolyog mindenik, német valahány!

ifj. B. B.

ink tették, a kik emlékének áldozatot hozni első és feltétlen erkölcsi és hazafini kötelességünk, ha az anyagi tetpedés közepette nem akarunk az erkölcsi súlyosodás lejtőjére is rálépni.

CSIKMÉGYE KÖZGAZDASÁGI LEÍRÁSA.

Irtá: T. Nagy Imre.

(Folytatás.)

A tankötelesek közül mindennapi iskolába járt 11.845, még pedig 6.425 fiú és 5.420 leány. Általános ismétlőiskolába járt 2.596, még pedig 1.430 fiú és 1.166 leány. Gazdasági ismétlőiskolába járt 145. Ezek közül 116 fiú és 2. leány. Iparos-tanácsiskolába járt 132 fiú Felsőnépiskolába 93 fiú. Polgári iskolába 281; 165 fiú és 116 leány. Középséiskolába 224 fiú. A tankötelesek közül valamely iskolába járt 15.316, még pedig 8.858 fiú és 6.731 leány. Nem járt iskolába 10.091 tanköteles, még pedig 4.587 fiú és 5.504 leány. Az iskolába járók a tanköteleseknek 80-23%-át, a kik nem részeletnek semmiféle oktatásban, azok a tanköteleseknek 39-72%-át teszik.

Van a vármegyében egy róm. kath. főgymnasium, melybe a lefolyó 1901/1902 tanévben 846 tanuló járt, kik közül 295 csikmégyei és 51 más vidéki, 344 magyar, 1 német és 1 oláh. A szűlők foglalkozása szerint 145 birtokos, 33 iparos, 23 kereskedő, 50 tisztviselő, 58 más értelmiséghez tartozó, 30 magánzó és 3 személy szolgálatot tevő volt.

A vármegyében levő ezen egyetlen középiskola Csiksomlyón, huzján a Szt. Ferencz-rendi szerzet által alapítva, a kath. székely társadalom alapítványai által tovább fejlesztve s jelenleg az erdélyi róm. kath. státus által fenntartva nagy hívatást tölt be a vármegyey nevelés és oktatás terén. Növendékei száma évről-évre olyan rohamosan szaporodik, hogy az eddigi elhelyezéséről szolgáló épületek már már szűkösködnek s a kor színvonalán álló követelményeknek meg nem felelővé váltak, miért évek óta egyezések és alkudozások folytak telj. s új elhelyezés iránt az erdélyi róm. kath. státus, közoktatási ministerium és Csikvármegye közönsége közt az iránt, hogy a gymnasium Csikszeredába helyeztessék át. E czimra Czik vármegye meg is ajánlott 150.000 korona segítyt, Csik-Szereda város pedig megvásárolta az elhelyezésre szükséges tel. k. föld területet. A költségvetés is elkészült, de az ügy

látásik bajosan jut dűlőre. Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök nagy érdemeket szerzene és a csiki székelységet bálára kötelezné, ha ezen megtenekletet ügyet dűlőre juttatná.

A csiksomlyói róm. kath. tanítóképző-intézet szintén felokoztat intézmény. Néhai Haynald Lajos volt erdélyi püspök jelentékeny alapítványából nyert intézeti jellegűt. Felserelésben és tanszerökben csak a legújabb idők óta kezdett a követelmények színvonalára emelkedni. Nagyobb figyelmet érdemelne, mint a miyot jelenleg élvez. Növendékei legnagyobb részt azon székely kisgyermekből kerülnek, kiknek anyagi tehetőségük nem őrí fel, hogy gyermeküket egyetemi kiképzetésben részesítsék. Ez az intézet egymaga többet használ a csikmégyei szegényebb székely osztály gyermekeinek a magy. magyar haza különböző részeibe való kihelyezése és tisztaságára kenyérrel való juttatás által, mint más beszes kulturális intézetnek egyáltal. éve. A végzett növendékeknek 50%-a Magyarországon összes népiskoláiban szüled el, hol a megbízható szivós hazafiságnak és székely jellemük miatt megannyi apostolatívá lesznek. Lehet-e ennél szélesebb és hazafiasabb székely kiteljesítés? Sajnos, hogy ezi teljességgel nem méltányolják sem fenn, sem lenn. Pedig kellő méltánylás és támogatás mellett ezen intézetből minden évben legalább 50 székely tanítót lehetne az ország különböző vidékére, mint a hazafiságnak annyi apostolatát kihelyezni. A magyarországi népiskolák hatóságai annyi figyelemmel és kiváló szeretettel viseltetnek a székely tanítókat iránt, hogy ott minden székely tanító azonnal elhelyezést talál. Ezt a székely szempontot csak még a közoktatásügyi kormányzat kellene a tanító kiválasztásánál egy cseppet figyelembe venni s ennek érdekében a csik somlyói tanítóképző-intézet tökéletes kifejlődéséhez hozzájárulni s a székely ügy egyik ága meg volna oldva. Mert hiába, a székely emberből sem vassal, sem kalásccsal ki nem lehet irtani azt a törekvést, hogy gyermekeit valami utómódon őrí kenyérpályára neveltessék. Könnyebben, biztosabban és mondjuk — először is — mielő pátyára lehetne a szegényebb székelyosztály gyermekeit küldeni és segíteni?

A felserelés hiányosságát előző illusztrálja az évi jelentés melybe a 18b-ek közt ezt is lehet olvasni: „A tanítóképző hiányos szerzetűt jótelték a helybeli főgymnasium gazdaszertűt, melyek rendelkezésünkre állottak“.

És sajnál az engem a miért életemet falmi magányomban kell eltöltenem és borzasztó helyzetet jósolsz annak a leányuk, a ki falun kenytelen az életet eltölteni.

Nincs igazad Édesem! Szerény fellegősem szerint nagyon is tévedsz, a mikor a falmi életet szembe állítod a nagyvárosi élettel, s az utóbbinak adsz előnyt az egyszerűség hazája fölött.

Mert azok előtt, a kik boldogok, a kik gyermekében találják fel az egész világot, megzámlik a nagyváros, a falu, az unalom, a szenvedés, egyforma lesz minden, a mi kivülük esik. A nagyváros czeruny változatosága nem villanyosza jobban fel őket, a falu világa nem hangolja le őket inkább, mert mindketőnek csak külföldes a hatáson nem őríti a szívüket, mely tele van szeretettel, boldogsággal és megelégedéssel.

A kik igazán szeretik egymást azoknak a szívük nem vágyik a külvilág szórakoztatására.

De kik azok, kik igazán szeretik egymást? Létezik-e valdó szerele? Meddig tart ez?

Felső népiskola kétő van a vármegyében, mindkettő gazdasági irányú. Egyik Csikszeredában (államilag engedélyzett), melyet a vármegye közönsége tart fenn, 72 tanulóval a másik Gyergyó-Alfaluban (állami) 28 tanulóval. B. Ertvőbe huzdani boldog emlékt. kultuszminister látokai szemmel látta, hogy a Székelyföldön a gazdasági szakértelem fejlesztésére szűkösség van, azért a Székelyföldön úgy osztály gazdasági iskolákat szervezett Sepsi-Szentgyörgyön, Baróthon, Kéz- és Váshelyen, Csik-Szeredában, Gyergyó-Alfaluban, Maros-Ludason. Az őta ezen iskolák kétő kivételével mind megszüntek, vagy átváltoztak. Most, huzmára esztendő múlva igazolja a mindennapi élet, hogy azokat nem megszüntetni, hanem tovább fejleszteni és támogatni kellett volna.

Van a vármegye területén 70 községben 103 elemi iskola és 4 polgári iskola (kettő fiuknak, kettő leányoknak).

Jelleg szerint az Állam tart fenn 8 iskolát, melyek között van egy felső népiskola (Gyergyó-Alfaluban), egy polgári iskola (Gyergyó-Ditrőben) és hat elemi iskola (1 i. mes-Bükön, Csik-Szeredában, Borzéken, Holóban és Tölgyesen). Községi iskola van 22, melyekből 1 felső népiskola (Csikszeredában), 2 polgári iskola (Csik-Szeredában és Gyergyó-Szentmiklóson), 19 elemi iskola. Felekezeti jellegű iskola van 78, melyek közül 65-öt, még pedig 1 polgári (Gyergyó-Szent Miklóson) és 64 elemi iskolát a róm. kath. egyház közönség tartanak fenn. Egyáltal. iskola (E. M. K. E.) van Gyimes-Rakotnyáson. Az iskolába járó úbvendékek közül magyar 14.611, német 4, (Gyimes-Bükön), oláh 1241. Vallásra nézve: róm. kath. 13.557. gör. kath. 1.548, ev. ref. 63, ág. ev. 20, unitárius 7, zsidó 121.

A felsorolt iskolákban tanít összesen 195 tanító, kik közül rendes 192, segéd 3. Fáví 1,0, tanítónő 35. Magyar születésű 193, más 12. Ez utóbbiak is mindnyájan képesek magyarul oktatni. Egyetlen község van, hol a tankötelesek mind járnak iskolába (Csikszeredá), 100 közül 10 nem jár iskolába. De a többi községben mind kevéssé-zöl-ebb az iskolába járók számaránya. Legkevéssé-zöl-ebb az arány Tölgyesen (62%) Salamáson (64%), Bekáson 70%), Bélihorban (70%), Gyim- és Felsőfokon (71%), Gyimes-Középleken (77%) és Várhelyen (82%).

A vármegye négy szolgabírói járára oszlik. u. m.: a felsőiki járás 27 községgel, 44.115 lakóssal, székhelye Csikszeredá; a

S ha meg szűnt a szeretem nincse szűkösség arra, hogy azórákok az ember. Hogy el-ülze az unalmat, melyet eddig távol tartott a szerelem?

És ha egyszer unalomról van szó, akkor igazán jobb úgy-ó a város, mint a falu? Mind-zekre a kérdésekre, melyeket leveleiből kiértek megtudnánk adni a feleletet, de csak annyit „álltok“, hogy a valdó szerelem igen is létezik!

És azok szeretik egymást igazán, a kik azt hiszik, hogy sem elűltök, sem utóbb nem szeretet és nem fog senki úgy és annyira szeretni, a mint ők teleték. A kik egy egész életre szeretik meg egymást egész lényükkel, mindon érzésükkel!

A kik szerelműknek nem áldoztat hozniak, de áldoznak. A kik nem mérégek sok, mit tudnának szerelműkért megtenni, hanem azt sajnálják, hogy nincs tiz életük, hogy külön-külön felaldoznák, azért a kik szeretnek.

Azok a kiket boldogít egy tekintet szerelműk részéről, de a kik egy élet ün-

Édes Lenkém!

Összehasonlíthatatlan mily más lenne az a válassz, ha egy barátomnak írnám, ha egy asszonyának írnám s végül hogy nekéd írom.

E három levélre elég lehetne reá mondani, hogy egy ember írta annyira különbözőnek egymástól azon szabadség miatt, melyet gondolataim, érzéseim és felfogásaim kifejtésében és kifejezésében felhasználhatok.

Mert annyi érdekes réz van drága kis levélkednek utró sorolban azokot szellemességét érdekes kicserétőten felsorolva, hogy nagyon csábít a vágy szerény tehetőségemhez képest, replicáim mindarról, a mit Te „állítasz“, „kockáztatasz“, „kijelentesz“ és „megjegyzesz“!

Különösen az érdekel a mit a mostani viszonyokról írsz. Nálunk sincs különben. Bizony itt is a gallérok és leányok nagyon caendően viselik magukat, nincs egy késztű házaság. Nem látunk szerelmes párokat. Azt azonban leveledből kiérzem, hogy te nem is tudod mi a szerelem?

gyergyó-szentmiklósi járás 12 községgel, 42.279 lakóval, székhelye Gyergyó-Szent-Miklós; gyergyó-tölgyesi járás 5 községgel, 13.706 lakóval, székhelye Gyergyó-Tölgyes; káazon-alsóik járás 17 községgel, 25.242 lakóval, székhelye Csik-Szentmárton.

Rendezett tanácsú város csak egy van a megyében: Csikszereida, 2858 lakóval. E város nemcsak lakószáma szempontjában, hanem külsejében is rohamosan fejlődik. 1809-ben még csak 1.247 lakósa volt; többt 30 év alatt a lakosság száma a kétszeresét is jóval fölül múlta. Lakóházainak száma 397, melyből 190 kőből és téglából van a 210 osztréppel vagy hűdoggal van fedve. Ezelőtt 30 évvel a kő- és téglai épületek száma alig ment 15-re. A város eddigi haladásának nagy akadályát volt az, hogy dacára vármegyei központi természetű lekrésének, nem volt hivatalos központ, mert a közigazgatás és törvénykezés központja egy szomszéd község Csik-Somlyó (közgazgatási néven Csik-Várdoltsfalva) volt 1879. év szeptember haváig, mikor a vármegyei törvényhatóság Csikszereidába költözött, előbb a vármegye-eljárókat képes ügyvezetőt választotta, 1880-ban pedig a mintegy 192.000 kor. költséggel épített díszes megyeházába. A Csik-Somlyó maradt díszes és tágas megyeháza a csiksomlyói rom. kath. főgymnáziumi internátus cséjaira 20.000 koronáért átengedtetett az erdélyi rom. kath. státus tulajdonosná Valcsóban tehát a vármegye helyköltözése óta eltelt 23 évet számíthatjuk a város fejlődését befolyásoló időnek. A Csikszereidában jelenleg elhelyezett nagy-számú állami, törvényhatósági és magán-állami hivatalok és hatóságok személyzete nagy létszámával szemben a lakóviszonyok nem mondhatók kedvezőtleneknek. A székhelyes 700—200 korona közt mozognak, Csikszereida a vármegyei törvényhatóságon kívül székhelye kir. törvényszéknek, kir. járásbírósnak, kir. ügyészségnek, kir. erdőhivatalnak, kir. tanfelügyelőségnek, kir. adóhivatalnak, kir. államépítészeti hivatalnak, kir. közjegyzőségnek, államvasuti osztály-irányítóságnak, kir. honvédszázadosparancsnokságnak, kir. népfelkeltő-nyilvántartó hivatalnak, kir. pénzügyi biztosságnak, kir. csanád-erőszakasparancsnokságnak, járásiszolgabíróságnak, takarékpénztárnak, hitelbizvetkeszetnek, gazdasági egyesületnek, kortlelti betegsegélyező pénztárnak. Van itt kaszinó, polgári olvasóklub, kereskedő-klub, iparos- és kereskedő ifjú-ág-klub. Van állami elemi iskola, vármegyei gazdasági felső nép-

iskola, polgári leányiskola, iparos- és kereskedő-anoncs-iskola, vármegyei mintafaiskola, erdészeti faiskola stb. A kir. pénzügyigazgatóság átlétezőse iránt mely most teljesen indokolatlanul Székely-Udvarhelyen van — a vármegye már több ízben tett lépést.

Másik központi helye a vármegyének Gyergyó-Szentmiklós város, mely jelenleg nagyközség szervezettel bír a vármegye gyergyói részének kereskedelmi és ipari központja. Fejlett kereskedelmi és iparral. Kereskedelmi és ipari intelligencia tekintetében messze túlszárnyalja Csikszereidát; terület, népesség és vagyonosság tekintetében pedig magasan előtte áll. Lakóinak száma 7.078, 1.178 lakóházzal, melyekből 117 képzület. A városnak rendelkezése alatt álló telmes közbizony jövedelme módot nyújt arra, hogy évenként közzgazdasági és köz-művelődési célok szolgálatára és a város szépítésére áldozhasson.

Gyergyó-Ditró szintén nagyközség 6.151 lakóval és 1.432 lakóházzal. Állami polgári főiskolája van, Gyergyó-Allalu is nagyközség 5811 lakóval, állami gazdasági felső népiskolával. Szépvíz a gyimesi közegészséges vásáros helye, hol tejtermékeiket értékesíteni szokták a hol azokat a község lakosságának tetemes részét tövő életveszélyes kereskedők turává gyurják és kereskedésbe bocsájtják. Innen eredt a hajlani csiki turó, mely manapság elvezetette jó hírére és becséire, mert a régibbi tiszta juhtejből készült sajtnak csak feltehetően bőven vegyítve kerül forgalomba. Központi község Csik-Szent-Márton, mely a vele egyező épült Csikfalvával együtt 2.625 lakóval bír. A káazon-alsóik szolgabíróságnak, kir. járásbírósnak, telekhatárvényi hivatalnak, kir. erdőhivatal-gondnokságnak székhelye. Van két takarékpénztára is. Kiseb központi lekrésvel bírnak Csik-Karcsfalva és Csik-Szentkirály községek.

A vármegye lakosságának száma az utóbbi 10 év alatt csak 14.063-al szaporodott, a mi 12-30%-nak felel meg. Nagyobb az eltérés az egyes szolgabírói járásközeiben. Míg a nagyolbára oláhok által lakott tölgyesi járásban a szaporodás 14-40% aldig a feloskói járásban 11-9, a gyergyó-szentmiklósiában 12-2, de a káazon-alsóikban csak 0-6%. A népesség pedig 91%-a, a nem magyar ajkúaknak pedig 33-9%-a beszélni tud magyarul. Ennél nagyobb százalékot csak a nagy Alföld vármegyei, az erdélyi részekben pedig csak Udvarhelymegye tündet fel magyarul beszélők számában.

Mondanom sem kell, hogy a népességnek magyar anyanyelvű 110.643 lakósa székhely, ki magát a magyarnál is magyarságnak kívánja vallani és tekinteni. Magyarságában annyira szívós és tántoríthatatlan hogy a közjeje idők folyán betelepült idegen nemzetiségűeket is az első nemzedékben asszimilálja. A tulajdonképeni magyarok csak a hivatalnokai állásban álltfevők, kevés számú kereskedő és még kevesebb iparos-üzemlő közt fordulnak elő. A Gyergyó-szentmiklóson és Csikszereidán nagyobb számmal élő örmények minden fentartás nélkül és teljes megnyugvással számíthatók a székhelyes közsé. Egyesével nem araszja talán barnább a arcaidit inkább elárulja a keleti typhus, de egyéb más alig különbözteti meg őket a székhelytől. (Folyt. köv.)

A munka és hatásai.

Hogy testi és szellemi jólétünknek korlátlan élvezetet magunknak biztosítsuk, arra nem elégséges, hogy tiszta és jó levegőt lélegezzünk be, hogy az életre nélkülözhetetlen élemt megnyerjük és helyette szeszavart választunk ki, nem elégséges az egészséges ruházódás, hanem megfelelő testi és szellemi munka által kell az erőket a melyeket észlelő érlet mód által szerettünk hasznosan felhasználni. „Munka édesíti az életet!” így szól egy igaz régi közmondás. Egy másik így szól: „Tétlenség minden bűnnek eredete!” Tétlenség, vagy a mit e helyett említhetünk a munka és mozgás hiánya, rendszeren kezdete minden betegségnak. A hol az ember még természetes viszonyok között él, az élet és táplálékért való küzdelem mindig annyi testi mozgással és erőltetéssel jár, a mennyire az embernek helyes testi szervezeteinek fentartására szükséges van. A művelt emberek között azonban már nincs az a természeti rendszer; érthető tehát, hogy a természet ellenes körülmények, a hiányzó elégséges mozgás illetőleg, mincecsok hátrányos befolyással az ember egészségi állapotára. Az emberek nagy része zárt helyiségekben való csendes ülésre vagy munkálkodásra van kárhoztatva egész életén át és ámbár némely hivatalos kevés testi mozgással jár, a műhelyekben, gyári termekben stb. való tartózkodás alatt, még nem lehet ezen túlközdést a tiszta és szabad levegőben való munkával össze hasonlítani. Egy hasznos húzó munkálkodás közteltentől nagy befolyással bír testi és szellemi jólétünkre, sőt szoros

Örvendenék, ha osztanád véleményemet, más alkalmammal tölbet.

Üdvözlő őszinte líved:

Pali.

Krónika.

A Sógor az évzárdes pónzszekrény nyitogatás alatt kimerült, Cincimantként vissza vonult falusi birtokára. Az örök vig jó drag, az anekdoták és adomák bődséges tárháza, a világ három nagy hatalmának egyhangú, nár is hatalmas csörgészt megúván pensionálás lett. Patak csövegésnek, vig madár dalnak, a természet templomának lett hőstíri gyermeke. A délszlaki csomó el is hu-euztatva az örök jó kedélyt, az érvülhetetlen bizonyosságát arra nézve, hogy a ki ifjuságot megmarozva éli le, végigjárja az agykorra is mindig jótékonyan hatnak vissza. Mokány Berezi, ki zamatos előadásával a délszlaki csomó tarját állandó derültségben tartja, a puszkaport szor, ha a házi asszony a déli felléviszáglatot tartja, már előre nagy hanggal jelezte a kritikus napot, a mikor a fánázok a vármegye vérea verőjéteként össze-kuporgatott vagyunk át észlelik. Meg is történt. A vármegye jó pátriárchalis életének egyik sarokbeli gócpontja árván maradt,

feloldó munkásságát dícsőségét és eredményét is csakolyan tartják szerelmeit boldogítására. A kiknek nincs más vagyuk egy egész életen át, mint csak szeretni és boldogítani azt, a kitől szerelmet és boldogságot várnak! A kiknél nincs hatalom, nincs öregség csak szerelm, mely független a kortól, s a mely éppen azért különbözik a szenvedélytől, mert ez alá van vetve a kor-nak, az egészségnak és fellegának.

A kik letudnak mondani mindenről, a nélkül, hogy ez a lemondás nyomat hangya lelkükben vagy szívükben. A kiknél az életnek csak az a része becs, a mely a szerelmeükre vonatkozik, a kiknek a szívó annyira tele van szerelmmel, hogy abban semmiféle más érsés harag, gyűlölet, féltékenység vagy szeretet helyet nem találhat.

Mert ámitás az, hogy a szerelemből egykor tiszta szeretet válik, mint a tejből, ha soká áll és kidolgozzák a vaj. Fából nem lesz vasarkika, szerelmből nem lesz szeretet, hanem a szenvedély szokott szeretetté válni.

A szerelme csak üdvözít, mert boldoggá tesz, a szenvedély vihet a kárhozatra, ha nincs ott mellette az ész mint fékző.

Ez a szerelme létezik. Nekem ez a meggyőződésem. Én ha látok ilyen szerelme-szeket le tudnék ellóttük borulni, oly szent áhitattal bámulom őket.

A mint az ember eltelik esodálattal, ha egy lángszszel találkozik, kinek szikrázó szellemét aig képes megúrteni közönséges értelmünk, épen úgy ragad bámultra az is igazi szerelme jelenete, a mely olárlja magát egy t-kintartó egy mozdulatra vagy egy hangra!

Csak egyszer szeret az ember szerelme-mel és csak azok szeretnek szerelme-mel, a kik úgy vannak alkotva; a kiknek a Teremtő már a földön előlegzte a menyői boldogságot is felülmúló és ritkaság számba menő érséget.

Ha ilyen szerelme nyújthatok, s ha ilyen szerelme-mel szeretnek majd engem, akkor nem kell majd esámulni, a miért egyszerű fatornyos faluban kell életmet leélnem.

rekvőről és működéséről, hiven kiemelkedve látjuk ama körülményt, hogy egy a nyilvános mint a magán szereplési körben férfiasan önzetlenül fel fogta intenczióját. Szellemének, lelkeinek művelését az életre jötté olyan kihatár harmóniába hozta, lekecsült a kulturális czélzókát, lobogtatta a humanitász zászlóját a keble legzsemebb érzelmének ápolását nem lankasztotta el a mindennapi munka tikasztó beve. A titkári jelentés egy tükör, egy féltévi működés hit tükör, melybe akár ki, ha bele tekint jól eső megalégedés ölti be valóját s ítéletet tud alkotni ama tényről, hogy az ifjusági önképzőkör, daczárán a mindennapi létezt való küzdelemnek széles életének fellendülését jelentékenyen és dacétre remlőn elővitte. Az ifjusági önképzőkör féltévi működésének nevezetesebb mozzanatai a rendezés és rendkívüli választmányi üléseken zajlottak le. Hogy a kör anyagi ereje zátonyra ne jusson, a fél év leforgása alatt két mulatságot rendezett, a melyek egy anyagiilag, mint erkölcsiileg igen fényesen sikerültek. Az első mulatság egy szüreti bál keretében 1902. október 4-én zajlott le, a második pedig Katalin napján. Hogy mennyire meg felelt az ifjusági intencziójának. fényes argumentum arra nézve az, hogy a kör anyagi jövedelme 250 korona 51 fillérre rugott. A fél év folyamán az önképzőkörnek 18 rendezés, 1 pártoló, összesen 77 tagja volt.

A körnek a télvély folyamán 772 koronát tett a bevétele, ebből kiadása 439 korona 68 fillér, készpénz deczember 31-én 332 korona 32 fillér, ebből a kör fenntartására fordítottak 133 korona 62 fillér. Jókai műveitért részlet törlesztésre 48 kor. Felvett leltár szerint beruházási érték 538 korona. 14 fillér.

Szellemi művelődése fejlesztésére egy szerény könyvtára is van, melynek van 249 kötet könyve, 617 koronára értékben.

Midőn a rövid áttekintést az önképzőkör nemes működéséről napvilágra hozzuk csak óvintze örömtelen fejtegethük ki a tapasztaltak felett. Adja az ég, hogy az össze tartozandóság eszméje mindig világos hozzon éjlen. Férfias kitartás és erély, a szép érzetnek hathatós ápolása, a haza szeretetnek kultiválása oly gyümölcsöt fog teremni, mely a zseme önképzőkörté is ki fog hatni mindenha!

H I R E K.

Az olvasó közönség figyelmébe. Tisztelettel kérjük mindazon olvasóinkat, a kik lapunk negyedik számát megtartották sziveskedjenek az előfizetési díjakat beküldeni.

Alispán változás Szolnok-Dobokában. Hiteles forrásból értesültünk Szolnok-Dobokavármegye alispán választására késsül. Dr. Torma Miklós jelenlegi alispán legközelebb közigazgatási bírónak nevezik ki. Komoly jelölték: Pászty György vármegyei főjegyző és Fehérvári Jenő sárvári nagybirtokos.

Haldoklás. A napokban kaptuk azt a mélyen lecsújtó hírt, hogy Szász Akos székelykeresztúri kir. járásbírósi alkjegyű, néhai Szász Ignác gyergyószentmiklósi kir. járásbíró fia, july hó 24-én meghalt. Az élete virágjában lévő, ahlidta termelt és

erőjű fiatal embert egy végaetes órában való meghűlésből származó kor törte össze hosszú és kínos szenvedés után. A kedves emlékt s most már buldog néhai hosszabb időt volt városunkban bírósági joggyakorlók és az alatt nagy szorgalmával és munkaképeséggel felelőválnak elismerését, jó indokrával, buzintosságával, szeretettelre méltóságával egy ismerősnek, mint barátainak irigylésre méltó szeretetét, ragaszkodását vitta ki halálával mindenki vesztett. Az igazságszolgáltatás elvesztette egyik hatalmas munkatörjét, barátai elvesztettek benne egy páratlanul kedves jó fiút és igazbarátot, azonban legfőbbül vesztett édes anyja, ki most mindjárt férje halálának második évében legnagyobb bának koporóját öntözi könnyűvel. Szívünk legszíntébb részvétélvel oszlik a gyászoló család mérhetlen fájdalomát. Adott legyen emlékezte! Halála alkalmával a gyászba merült család következő gyászjelentést küldötte szét:

Atlatirtak maguk, egy számos közeli és távoli rokon nevében a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy csikszentmiklósi Szász Akos székelykeresztúri m. kir. járásbírósi alkjegyű folyó 1903. évi január hó 24-én este 7 órakor, életének 29-ik, kihivatali pályájának 7-ik évében, keresztényi utallemmel viselt hosszas szenvedés után megszánt élni. Hull tetemét folyó évi január hó 27-én délelőtt 9 órakor helyezték a székelykeresztúri róm. kath. temetőbe örök nyugalomra; lelkeért pedig a szent-misédíjat Székelyudvarhelyen ugyanazon hó 28-án d. e. 9 órakor mutatattik be az Egész Urának a Szent Ferencziendik templomában. Az örök világság fénykedjék neki!

Ezen kívül pedig székelykeresztúri barátai is a következő gyászjelentésben adtak kifejezést fájdalomuknak: Az igaz baráti szív szomorúságával tudatjuk, hogy a felelőtelően jó barát: Szász Akos, kir. járásbírósi alkjegyű, életének 29-ik évében 1903. évi január hó 24-én este 7 órakor elhunyt. Egygyel kevesebb az igaz, tisztá barátok száma, kit mindannyiunk részvéte kiér. Korán elhunyt barátunk, legyen könnyű neked a sír! Nyugodj csendesen, a jövő visszontlítás reményében! Székelykeresztúri, 1903. január 26. Hátramaradt Barátok.

Táncszentély. A csikszerezadi iparos ifjusági önképzőkör febr. 1-ére tervezett táncszentélyt, melyről lapunk mult számában már megemlékeztünk volt, a mint értesültünk áthelyezés február 2-ára. Ennek oka az, hogy ez alkalomra itt, Kozák Dávid sepsizentgyörgyi ezigányprimás jelen zenekarát szerződtette és ez február 1-ére nem tudott eljönni. Ez a sikeresnek íg. kezű estély még a következő másorral is egybe lesz kötve: 1. Megnyitló beszéd, Tartja Lakatos Mihály folklópiakolai tanár, 2. elnök. 2. Bálván Monológ. Előadja Simó Honka k. a. 8. Szavaltat. Barta Károly. 4. Az Öngyilkos Monológ. Előadja Karda Lajos önképzőkört. tag. 5. Vár és kutyhó B. Ötves József. Szavaltja Simó Gerő önképzőkört. tag. 6. A család kör többféle illuzióban. Előadja Fekete Dozsa önképzőkört. tag.

Hangverseny és táncszentély. A helybéli korcsolyázó egytel február 7-én tartandó hangversenyre egybekötött táncszentélyre, mely mindven tekintetben fényesnek és művészi színvonalúnak ígérkezik, már meghívót is szétküldötte. A rendezői tisztelet dr. Porjessy Mihály törv. elnök vezetés alatt dr. Boeskor Béla, ifj. Botár Béla, Büjtyi Andor, Bodor Ödön, Cséddő András, Csutak Béla, Daradics Félix dr. Dávid Ignác ifj., Dóczy Bálint, Dóczy Kálmán, Erős Vilmos dr., Gál Arthur, Géczy István, Karda Béla, Keresztes Antal, Közeghy László, Kunits József, Lajos Ignác, László Miklós, Mánth Gábor, Potóczy Márton, Smál Gyula, Szántó Samu dr., Száva Antal, Szopos Gáspár, Taubor József dr., Ujfalussy Jónó dr., Veress Árpád, Wellman Géza, Wellman Samu vállalták el. A hangverseny másóra pedig a következő: 1. Nyitány a Hunyadi László operából, zongorán játsszák dr. Kolonics Dénesné urnő és Steiner Paula k. a. 2. Szavaltat dr. Nagy Beniné urnő által. 3. Reissiger trio, játsszák:

zongorán Kornhaber Adolfné urnő, hegedűn Dománycz Péter ur, gordonkán Nagy Gyula ur. 4. Ária, Weber, „Büvös vadász”-ából, éneklő Loycezl Ivánka k. a., zongorán kiséri dr. Kolonics Dénesné urnő. 5. Zongora solo, játssza dr. Kolonics Dénesné urnő. 6. Bellini „Norma”-jából kettős, éneklők Balló Gábor urnő és Loycezl Ivánka k. a., zongorán kiséri dr. Kolonics Dénesné urnő.

Jurista táncszentély. Gyergyószentmiklós. A gyergyószentmiklósi juristák 1903. év február hó 7-én a Laurenty szálloda nagytermében, mint értesültünk fényes táncszentélyt rendeznek, melyre igen széles meghívót bocsátottak ki. Elnök: László Mányhért, alelnökök: Dr. László János, Orrell Máté és Pál Venczel, rendezők az összes jogász emberek. Felhívjuk a fényesnek ígérkező estélyre: az érdeklődők figyelmét.

Előhírdetés márczius 15-ére. A csikszerezadi r. k. tanítóképzőintézet ifj. Önképzőkört márczius 15-én, d. u. nyilvános ünnepet rendezni kíván. Azonban a mint értesültünk, esetleg az intézet és így az igazgatóság fogja átvenni a rendezési tisztelet. Ez esetben az intézet a márczius 15-iki ére a (szintén márcziusban tartandó) Rákóczy ünnepet összehozza és a kettő helyett egy nyilvános közös ünnepet rendez nagyobb szabású hangverseny alakjában, a melyen Dománycz Péter zongorán ur fogja ismertetni a magyar zenei népköltés történetét, a a melyet a csikszerezadi Kosuth szálloda nagytermében tartanak. A felolvasás közbe-közbe megszakítja az ismertetett műdarabok bemutatása, a mit a tanítóképzőint. zene- és ének kara fog esaközölni. Ha ez utóbbi esetbegek válnak be, az önképzőkört vizsgálatással ünnepel.

Székelyföldi iskolák. A székely iskolák sajnálatos ügye a mértékadó körök figyelmét végre felkeltette. Marosvásárhelyről írják, hogy sok száz gyerek kiszorult az iskolából, mivel nincs hely. Ez okból felirtak a közoktatásügyi miniszterhez, hogy az összes iskolákat államosítsa. A miniszter értesítette a marosvásárhelyieket, hogy 1904. szeptember elsejétől az iskolákat államosítani fogja. Igaz ugyan, hogy némi differenciákat merültek fel a város és a miniszter között, de úgy tudjuk, hogy azokat a terheket, melyek súlyosak a városra, a miniszter kisebbíteni fogja. Ugyancsak felirt a miniszterhez Sepsizentgyörgy is, a hol a tanügyi állapotok még siralmasabbak.

Székely földirtokok veszedelme. Székelyföldünkön igen sok hely, de különösen Udvarhelymegyében vízmosások, hegycsuszások, szakadékok évről évre csökkentik a földirtokok értékét. A mostoha számlamas sorost míg a természet is egyre súlyosítja. Az udvarhelymegyei gasdák ebből az okból a napokban népes értekezlet tartottak általános érdeklődés mellett, melyen elhatározták, hogy mentő akciókat indítsanak, s ehhez segítségül hívják a székely kormánybiztosot. A mentő munkálatakat 30 esztendőre tervezik s az első évben 20.800 korona állam segélyre lenne szükség.

A székely gazdasági akció. A Marostordárvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányja Deczy Zoltán elnökölével ülést tartott. melyen Sándor János székely kormánybiztos jelezte azokat az eszközöket, melyekkel a kormány a székely gazdasági életet segíteni kíván. Sándor János a székelyföldi körvásut kiépítését tartja keresztülvendnek; ez uton a Székelyföld közgaz-

dásági viszonyai nyernének lendületet a nyertermények könnyebb értékesíthetőségével; az idegen forgalom emelése révén nyerendő jövedelmi források mellett a vasútiépítéssel székely nyersanyagok és ipari termékek, továbbá az építendő székely munkások alkalmazása is lehetővé válnék. Fontosnak tartja továbbá: a kipusztult szőlők felújítását és újjak telepítését Marosvásárhelyen, egy ott felállítandó minta-szőlőtelep berendezését és szőlőszeti felügyelői állás szervezését. Az állattenyésztés javítását, részben kedvezményes, részben ingyenes tenyész-apaállatok és állattenyésztési cölökre olcsó hitel megteremtését; a juh-tenyésztésnél a faj nemesítése mellett a gyapjú- és pórköcs-ipart megteremtését; a sertés-tenyésztést illetőleg a fajukat átalakítását oly irányban, hogy ezáltal fax exportot emeljék. Az állattenyésztés érdekében Marosvásárhelyen közvágóhídi építendő, mely a buskiviteli forgalom kívánalmait teljesen megfeleljen a kisebb tenyésztőknek is lehetővé téssek az értékesítés. A baromfitenyésztés fokozása e célból minta tenyészetek felállítását és szőlőgőcsök. Közlegelői teremtetését és a meglévőket javítását. Ezek elindíthatlan kívánalmak, részben állami segítséggel, részben olcsó hitel által. A visszabábelzés kérdését; létesítendő a kenderáztatók, mint a fejlődésben levő textil-ipar egyik főféléte. A kivándorlás megakadályozása érdekében gyermekmenhely létesítését és a székelymunkások elhelyezését. A közvagyonsodás érdekében a házi ipari ágak megteremtését s az ipari cikkeknek piacszerszétését. A fűrészlők, felezőszek és szövetkezetek teremtését, a székelyföldi földhitel javítását a dohánytermelés új életre keltését, a gyümölcs-termesztés szélesbör körli kiterjesztését. A választmány indomással vette ezt a tervet s a maga részéről minden lehető támogatást megígéri.

A jegyzők mozgalma. A vasvármegyei jegyzői kar tömörülése és választott cselekvőre szólítja föl a jegyzőket. A főlhívis csak Vas-vármegye jegyzőéhez szól, de tendenciája az, hogy az ország összes jegyzői sádomást szerezzenek róla s hasonló mozgalmat indítsanak a jegyzői kar érdekében. A főlhívis ezeket a jegyzők terhet és bajait. A kormány évenként újabb és újabb terheket rak vállainkra, azonban nemcsak arról nem gondoskodik, hogy egyfölt a hivatali feladatok szaporulása miatt elveszített magánügyeinket helyett kárpótolva lennénk, hanem még az elmulasztatlanul szüköség létszám fölállítását sem tartja helyén valónak. A jegyzői intézményt, úgy látjuk, egy kiemerteltesen s kiszámíthatatlan erejű gépezetnek tekintni, melyet tetészet szerint terhel s ostromoz terhenek elviselőre. „De nem hiszlek, hogy a kormány, ha tudná és érezné leirhatatlan s igazán átkos helyzetünket, azon javítani ne igyekeznék. Hozg korban szorvndó testületünk gyöngye jajezása azonban hozzá nem hallik el, vagy ha odér is, nem száll a kívánt eredményre, mert a kiáltás gyöngre! Éa ha tovább hallgatunk: helyzetünk mindig kínosabb leend! Noha, de soha nem volt nagyobb szükség a tömörülésre és testületi akcióra, mint ma! Egy ötvízid óta lassuk, várjuk az állami közigazgatás behozatalát s ezzel felszög helyzetünk alapos kijavítását, de mindebből nem lett semmi. E helyett bejött az új rend, a közigazgatási eljárás egyszerűsítése. Hár elismerjük ez új rend szükségesség voltát, fájdalommal konsteljük, hogy dolgainkú általa könnyítve nem lett, de söt terhenek elviselőtenébbé vált. E körrelvél szájja, egymond tovább a főlhívis,

hogy fölírzza a kárterheket a telenség álmból. Minden jegyző iratkozozók be az egy-sültothe. „Hogy mit tegyünk karunk érdekében, arra nézve majd tárgyalhatunk akkor, ha — mint szüköség és illó — egyült leszünk. Föl tehát a nagy munkára! A fizetésrendezési és a szüköség munkaerő-létszám fölállításra, továbbá a magánmunka utáni díjtervezet megállapításra tárgyában Szombat-helyen, 1903. február 13-án rendkívüli közgyűlést s megelölözög választmányi gyűlést tartanak. Szükelyudvarhelyről értesülünk, hogy Udvarhelymegye jegyzőgyesültothe Gálffy letvána elnökkel tartott közgyűléssén elhatározták, hogy föliratot intéz a kormányhoz a jegyzők helyzetének javítása érdekében. Elhatározták egyben, hogy előlérszi jegyző-kongresszuszt rendeznek augusztus hónapban Homoród fűrészlőhelyen.

[J] távirat kézbeültési szabályrendelet. A hivatalos lap mai száma közli a következők rendeletét: A táviradval vagy távbesszélővel nem bíró helyekre szülő táviratoknak küldöncczel való kézbesítését tárgyáb a következők rendelkeznek: 1. A táviradhatóságok külön küldöncczel csak a saját kézbesítő kerületükhöz tartozó községekbe, pusztákra stb. szülő táviratokat kézbesítik, minélgyva a küldöncczés táviratokat a helyföldi forgalomban mindig ahhoz a táviradhatalozhoz kell ezmeznii, a mely a „Magyar korona országainak helységnevtára” szerin) a czimzett lakohelyét képező községnek, pusztának stb. utolsó távirátja. Etilt előtör irányítás a főlök kívánására sem fogadtatik el. 2. A távirat-kézbesítés csak a távirada (akár állami, akár vasuti) székhelyének belterületén díjmentes. 3. Ha a helyföldi forgalomban feladó kéri a táviradhatalozok külterületén vagy táviradval nem bíró községekben stb. láko oimzigi réször szülő táviratának küldöncczel való kézbesítését, köteles ezért, a távolságra való tekintet nélkül, egyazonosan megállapított | kor. küldöncczillet a feladás alkalmával megfizetni. 4. Ha a czimzett kívánja érkesendő táviratának küldöncczel való k. zbesítését, ezért szintén a távolságra való tekintet nélkül | kor. küldöncczillet köteles fizetni. Kivételt képeznek az alól a táviradhatival székhelyének külterületén lakó felek. akik küldöncczel való kézbesítésért”, ha ezt kéri, a távolsághoz képest kilométerenkint nappal 12 fillért, éjjel pedig 16 fillért, legfeljebb azonban | koronát fizetnek. 5. Amennyiben feladó nem köti ki a táviradval nem bíró helyre szülő táviratának küldöncczel való kézbesítését s illetve azt a czimzett sem kerte, az utolsó táviradhatival az lly táviratokat közönöség levélként kezel további 6. kézbesítik. Jelen rendelet 1903. február hó 1-én lép hatályb.

Zonophon. Már íglt, számunkban jelezte Helwig G. János jó hírnevű kávéházában egy legújabb tökéletesített zonophon szerkozata a közönséget. Nem csak a helybeli hanem a vidéki intelligencia is naponkint örömmel keresi fel, hogy egy-egy pár perczet élvezetesou töltsön el. Legújabbban vagy 60 darab új lemez érkezett, s a legzsebb magyar nótákat tartalmazza. Legközelebb Gyergyószentmiklóson lesz a Launzeise féle szállodába bemutatva, s erre előre is felhívjuk a szórakozni vágyó közönség figyelmét.

Szerkesztői üzenetek.

K. R. Gyergyószentmiklós. Följárnok szüköségünköt hállával fogadjuk — és hádjuk, hogy mind gyakrabban keressen fel munkáival. Most beiktúdt elbeszélés történelki miatt csak a jövő számban közölhetjük. — Üdvözlölet. —

Tas. Vorelcs on időszentim nem közölhetjük. A „Tegnap este” csmüt aszt, mert későnégus reflexió mák költeményekre. A mátkat átolgósodásban, rövidobro vonsal és a benne írt-ott előforduló nehézség kijavításával adhatók.

B. J. Elbeszélés nagytörjedelmé miatt nem közölhetjük. Keressen fel kisebb és könnyebb szerelű dolgokat.

Többszöveg. Névtelen levelekre nem válaszolunk, valamint név nélküli beiktútt dolgokat sem adunk közre.

17. 1903.

vég az.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-oz. 102. §-a értelmében ezenel köz-hírré teszi, hogy a csikszeredai kir. törvényesek 1902. évi 2385 számú végzése kövnteközében Dr. Nagy Bóni ügyvéd által képviselt Rács és Tarva Csikkarcsfalvi lakosellen 39 kor. 74 fill. hátrálék a jár erejéig 1902 évi május hó 14-én foganatosított hielégítési végrehajtás után le foglalt és 642 kor. 30 fillérré becsült következő ingóságok u. m. I. Jancsó Sándornál sortések, lovak, löbörök, borjú, szekér, stb. II. Gergely Antalnál szekerek és varó gép. III. Both Jánosnál tőhen nyilvan s Árverésen eladotnak.

Mely árverésnek Csikszarcsfalvi kir. járásbírószék 1902. évi V. 445/8 számú végzése folytán 39 kor. 74 fill. hátrálékköve-telso, erejéig a végrehajtást szorvndók lakosain Csikkarcsfalvi leendő esküdtelsoere 1903. évi február hó 3-án d. e. 9 órája határidőli kitéstetik és ahhoz a vonsi számdokozok oly megjelzésdel hivatalnak me-z, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-oz. 107. és 108 §-a értelmében közbézn fizetés mellett, a legutóbbet legörök k, szük és esetén, legháron ajúl is elfogának adatni. Amennyiben az elárverésből az ingóságok at mások is le és feloldogultaták a zsoka kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-oz. 120. §-a értelmén ezek javára is szorvndófelek.

Csikszeredán, 1903. évi január 13-án

Ábrahám Márton,
kir. bír. végrehajtó.

Ma. 15904/302.

tkvi.

Árverési hirdetés kivonal.

A csikszeredai kir. törvényesek mint teletkönyvi hatóság kihírré teszi, hogy Osz Mihály Csikszeprii lakó végrehajtatónak Agoston Ferenoz csikszentmihályi lakos végrehajtást szorvndók elleni 180 korona töke kövelet és járuléka iránti végrehaj-tást egyben s oikszeredai kir. törvényesek területén levő Csikszentmihály község határára felkötő a csikszentmihályi 66 stíjkyben A 7 3 rend 141. 142. 143 hras kúrtre és belsőlegre 328 korona. 6 rend 1-21 hras. 14 korona. 9 rend 2166, 2167 2168 hras. szántóra 84 korona. 10 rend 2200 hras. szántóra 50 korona. 12 rend 2477 hras szántóra 22 korona. 16 rend 4324. 4325 hras. szántóra 22 korona. 19 rend 4849 hras. szántóra 10 korona 30 rend 4851 hras. szántóra 6 korona 21 rend 4853 hras. szántóra 8 korona 22 rend 5078 hras. szántóra 8 korona. 23. rend 5082. 5083 hras. szántóra 4 kor. 24 rend 5104 hras szántóra 8 kor. 25 rend 5228 hras. legfeljebb 8 korona. 26 rend 7203 hras. szántóra 20 kor. 29 rend 7568 hras. szántóra 24 kor. 30 rend 8009. 8070 hras. szántóra 24 kor. 32 rend 8097 hras. szántóra 14 kor. 34 rend 8451, 8452. 8458 hras. szántóra 20 kor. 37 rend 8840 hras. szántóra 1 korona. 39 rend 10143 hras. szántóra 4 kor. 40 rend 10905. 10906 hras. kaszálóra 4 kor. 41 rend 10952 hras. kaszálóra 180 kor. 42 rend 10966 hras. kaszálóra 148 kor. 44 rend 11185 hras. kaszálóra 0 kor. 45 rend 11190. 11191 hras. kaszálóra 44 kor. 47 rend 11712 hras. szántóra 8 kor. 48 rend 11820 hras. szántóra 14 kor. 50 rend 12147 hras. szántóra 8 kor. 51 rend 12215 hras. szántóra 8 kor. 53 rend 12218 hras. szántóra 6 korona valamint a csikszentmihályi 1241 stíjkyben A 7 2 rend 7800 7851 hras. szántóra 20 korona kikülsái árú u. elrendelje, és hogy a fennelb meg jelt ingatlanok kezdődő 1903. évi mározus hó 13-ik napján d. e. 9 órákor Csikszentmihály község házána! megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikülsái árú alj is eladotni fognak.

Árverési számdokozók tartoznak az ingatlanok köveletének 10% -át közbéznük vagy az 1881. LX. t.-oz. 49. §-ában jelölt árfolyammal számított az az 1-91 november 1-én 8 383. szám alatt kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8-ában kijelölt óvadékköpes értékpapírban a kikülsőt közebez lenni svagy az 1881. LX. t.-oz. 170.

En értelmében a bánatpénzek a bíróság-
nál előlegez elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervény) átszolgáltatni.

A kir. törvények mint telekkönyvi
látvány.

Csikszeredán, 1902. december 26-án.
Gerező Béla,
kir. bír. bír.

34. szám.
1903.

Arverési hirdemény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ez-
nel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir.
járásbíróságnak 1901. évi Sp. II. 312/3 sz.
végzése folytán Dr. Csiky József ügyvéd al-
tal képviselt J. B. Mieselbacher segevári
végrehajtató részére özv. Szakács Györgynek
végrehajtást szenvedő ellen 473 kor. 30 fill.
követelés a jár. erejéig elrendelt kielégítési
végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és
126 kor. becsült ingóságokra a csikszeredai
kir. járásbíróság 1903. évi V. 19 sz. vég-
zésével a további eljárás elrendeltetvén, an-
nak az alap- és felülfoglaltatúk követelés
erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot
nyertek volna, végrehajtást szenvedő laká-
sán Csikszentdomokoson leendő megtartása
határától 1903. február hó 23-ik napjának
d. e. 10 órája kiűzetik, a mikor a bíróság
lefoglalt ingók és pedig jóvak gazdagsági esze-
közök, hivalk. stb. a legtübbet igénynek
közpenzületés mellett, szükség esetén becs-
aron alul is elfognak adatni.

Felhívotnak mindazok, kik az elárve-
rezendő ingóságok vételárából a végrehaj-
tató követelését megelőző kielégítéshez jog-
got tartanak, a mennyiben részükre a jog
valós körökben eszközöltetett volna és ez a
végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik,
hogy elhibázási jelentéseket az Arverés meg-
kezdéséig alulírt kiküldöttől írásban beadni,
vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasz-
sák, mert különben csak a vételár fölszá-
gára fognak utaltatni.

Csikszeredán, 1903. évi január 20-án.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Vidékre szándékozott átteleplés
folytán egy jól berendezett
épületes belső
helyben örök áron eladó. További
utastást ad a kiadó!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
16. szám.
1903.

Arverési hirdemény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezen-
nel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir.
járásbíróságnak 1901. évi Sp. II. 151/3 sz.
végzése folytán Dr. Nagy Béni ügyvéd al-
tal képviselt Mersz Rezső csikszeredai lakos
végrehajtató részére Szebeny Albert csik-
szeredai lakos végrehajtást szenvedő ellen
20 kor. 10 fill. követelés a jár. erejéig el-
rendelt kielégítési végrehajtás folytán alpe-
restől lefoglalt és 817 kor. becsült ingóságokra
a csikszeredai kir. járásbíróság 1902. évi V.
502/4 sz. végzésével a további eljárás elren-
deltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatúk
követelés erejéig is, a mennyiben azok kielé-
gítési jogot nyertek volna, végrehajtást
szenvedő lakásán leendő megtartása határ-
ától 1903. évi február hó 7-ik napján d. u.
4 órája kiűzetik, a mikor a bíróság lefogl-
alt ingók és pedig házi butorok a legtübbet
igénynek közpenzületés mellett, szükség esé-
tén becsaron alul is elfognak adatni.

Felhívotnak mindazok, kik az elárve-
rezendő ingóságok vételárából a végrehaj-
tató követelését megelőző kielégítéshez jogot tar-
tanak, a mennyiben részükre a foglalás körök-
ben eszközöltetett volna és ez a végrehaj-
tási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy
elhibázási jelentéseket az Arverés megke-
zdéséig alulírt kiküldöttől írásban beadni,
vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasz-
sák, mert különben csak a vételár fölszá-
gára fognak utaltatni.

Csikszeredán, 1903. évi január 18-án

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

ÖRÖK ÁRON ELADÓ

Csikszeredában, a helybeli piacon egy
belső, a következő épületekkel minden te-
her nélkül eladó, u. m. 6 szobás lakás,
másik része pedig két üzlet helyiséggel és
4 lakó szobával, istálló, csür. pincze, jég-
verem, füstölő kamra, kenyérsütő kemen-
cze, kut az udvaron és még hozzá egy
nagy kert is.

Értekezhetni id. Gál Andrásnál
Csikszeredában.

Figyelemre méltó!

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses bizal-
mához fordulni mostan is ép úgy mind az előtt és kérve
becses pártfogásukkal megtisztelni.

Üzletemben minden árut a legelső kézből szerzek
be és így mindig a legújabb és legjobb árut árusítok
azzal az elvvel, hogy „kevés haszon, nagy forgalom”
élenkíti az üzletet.

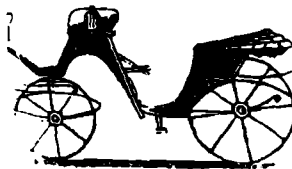
Becsés pártfogásukat kérve, marado-

alázatos tisztelettel

Székelyhidy Sándor,

nép- és férfi divat-üzlet, Csikszereda.

(Üzletem a Hutter szállodával szemben).

László Lőrincz

kovács.

korrekos, nyergos és kocsifényező műhelye

Csikszereda, Vár-utca 230. sz.

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni

kovács, korrekos, nyergos és kocsifényező

műhelyemre, mely már 18 éve, hogy fenn áll a helybeli piacon.

Nem írok reklámokkal akarom jó hírnevemem megalapítani ha-
nem utólréhetetlen, mindemgyent kielégítő munkával, elvállalok minden-
nem a fent jelzett szakmába vigó munkát valamint javításokat. Hogy
minden nemű kéziműanyag hazánkban bármely helyen megülje helyét,
a mellett bizonyít ama körülmény, hogy már éremmel két ízben vol-
tam kitüntetve.

A mélyen tisztelt közönség pártfogását kérve

maradok alázatos tisztelettel

László Lőrincz

Csikszereda.

Allandó butor kiállítás az I. emeleten.

Alapítva
1880.Alapítva
1880**KÖPÉR.**

Első butor és kárpitos kiviteli üzlet Brassó kapu-utca 48 sz.

Van szerencsém Csikszereci város és vidéke nagyérdemű közönségének becses figyelmét felhívni az

Első butor és kárpitos kiviteli üzletemreAllandó és dusan felszerelt butor raktár, Szőnyegek, tükrök és képek a legczé-
u. m. barok és ó-nemet haloszobák, ebéd- + szerűbbtel a legdiszesebb kivitelig gu-
lók, szalon es gareo lakás berende esek. tanyos árak mellett.Kárpitos és díszítő munkák házon kívül is eszközöltetnek.
Butorok csomagolása és szállítása elvállaltatik.

Videki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak mellett.

Egyen nagy forgalom kevés haszon.

Gyönös és Társa,könyvnyomdája, könyv-, papir-, rajz- és írószer-kereskedése Csikszereciában.
(A dolány nagyárda mellett).

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy ujonnan berendezett üzletünk, mely a mai kor színvonalán álló és minden igényt teljesen kielégítő

könyvnyomda-, könyv-, papir-, rajz- és írószer-kereskedésünk**a legdivatosabb újdonságokkal van berendezve**Elvállalunk mindennemű nyomdai munkákat, u. m.:
könyvek, füzetek, röpiratok, gyászjelentések, meghívók, eljegyzési- és esküvői kártyák, falragaszok, tánczrendek, névjegyek, üzleti felhívások, hivatalos nyomtatványok stb. nyomtatását legjutányosabb árakon, választás szerint jóminőségű papíron és izléses kivitelben.

A nyomdai dus berendezés, a legszebb alaku és legcsinosab kiállítású betűk és a kellő szakértelem minden időben képessé tesznek, hogy még a leg' ényesebb igényeknek is a lehető leggyorsabban megféléljünk.

A használatban levő iskolai füzetek, irkák, író- és rajzsze-
rek, a legjobb minőségű író- és rajzpapírok, kitűnő minőségű ele-
gáns és divatos levélpapírok üzletünkben a legjutányosabb árakon minden alkalommal kaphatók.Magunkat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlván
maradunk
kiváló tisztelettel**GYÖNÖS ÉS TÁRSA.**